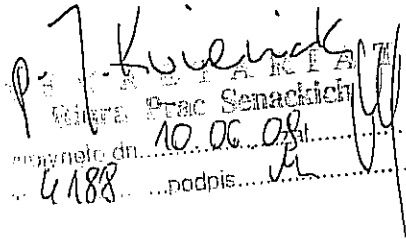

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 8 czerwca 2009r.

DUS-07-257-MC/09

 Biuro Prac Senackich
 wpłynęło dn. 10.06.09
 4188 .....podpis.....

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

W odpowiedzi na wystąpienie Pana Marszałka z dnia 13 maja br. znak BPS/DSK-043-1646/09, w sprawie oświadczenia złożonego przez Pana senatora Marka Trzczińskiego na 32 posiedzeniu Senatu w dniu 7 maja br., dotyczącego problemu zasadności uznawania przez lekarzy orzeczników ZUS kobiet, które przebyły raka piersi, za osoby zdolne do pracy, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Zasady i tryb ustalania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy określone są ustawą z dnia 17 grudnia 1998r. *o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* (Dz. U. z 2004, Nr 39, poz. 353 ze zm.). Renta z tytułu niezdolności do pracy zgodnie z art. 57 ust.1 powołanej ustawy, przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- jest niezdolny do pracy;
- ma wymagany okres składkowy i nie składkowy;
- niezdolność do pracy powstała w określonych ustawowo okresach.

Osobie, spełniającej powyższe warunki, zgodnie z art. 59 ust. 1 powołanej ustawy przysługuje:

- renta stała - jeżeli niezdolność do pracy jest trwała;
- renta okresowa - jeżeli niezdolność do pracy jest okresowa.

Renta okresowa przysługuje przez okres wskazany w decyzji organu rentowego.

Osobą niezdolną do pracy jest, zgodnie z art.12 powołanej ustawy, osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolna do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolna do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy, zgodnie z treścią art. 13 powołanej ustawy, uwzględnia się m.in. stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;

Niezdolność do pracy orzeka się na okres nie dłuższy niż 5 lat, jednakże jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem tego okresu, niezdolność do pracy orzeka się na okres dłuższy.

Oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia daty powstania, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz celowości przekwalifikowania zawodowego -dokonuje w formie orzeczenia lekarz orzecznik ZUS.

Od orzeczenia lekarza orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej ZUS, który może wnieść za pośrednictwem właściwej na miejsce zamieszkania jednostki organizacyjnej ZUS w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia.

Orzeczenie lekarza orzecznika, od którego nie wniesiono sprzeciwu albo orzeczenie komisji lekarskiej stanowi dla organu rentowego, zgodnie z art.14 ust. 3 powołanej ustawy, podstawę do wydania decyzji dotyczącej świadczenia rentowego lub dodatku pielęgnacyjnego. Od takiej decyzji przysługuje osobie zainteresowanej odwołanie do sądu. Tryb odwołania i adres sądu zawarte są w decyzji ZUS. Prawomocne orzeczenie sądu jest wiążące dla stron oraz dla wszystkich instytucji i organów.

Wyjaśniając wątpliwości Pana Senatora dotyczące prawidłowości orzekania przez lekarzy orzeczników, uprzejmie wyjaśniam, że lekarze orzecznicy ZUS orzekają dla potrzeb ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych na podstawie obowiązujących przepisów.

Aktem prawnym regulującym pracę lekarzy orzeczników jest rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. *w sprawie orzekania o niezdolności do pracy* (Dz. U. Nr 273, poz. 2711), w którym określone zostały, m.in., kwalifikacje zawodowe lekarzy orzeczników. Zgodnie z treścią powołanego rozporządzenia, lekarzem orzecznikiem ZUS a także członkiem komisji lekarskiej ZUS może być lekarz, który odbył przeszkolenie w zakresie ustalonym przez naczelnego lekarza ZUS, posiadający drugi stopień specjalizacji.

Należy podkreślić, że zgodnie z powołanym rozporządzeniem, lekarz orzecznik ZUS wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu bezpośredniego badania ubezpieczonego i na podstawie posiadanej dokumentacji. Przy ocenie niezdolności pracy do pracy dla celów ustalenia uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego lekarz orzecznik zobowiązany jest uwzględnić wszystkie schorzenia, na które jest leczona osoba ubezpieczona oraz dokonać łącznej oceny ich następstw na sprawność organizmu. W postępowaniu orzeczniczym lekarz orzecznik korzysta z dokumentacji zgromadzonej przez lekarzy leczących oraz badań wykonanych dla celów diagnostyczno-leczniczych.

Należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 61 ustawy emerytalnej, prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy.

Zatem w przypadku jeśli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, ubezpieczony stał się ponownie niezdolny do pracy, prawo do renty ulega przywróceniu. Wówczas jedyną przesłanką podlegającą ocenie jest kwestia niezdolności do pracy oraz data jej ewentualnego powstania w określonym przedziale czasu.

Przepisy powołane powyżej dotyczą wszystkich ubezpieczonych.

Ponadto nie wydaje się zasadne, aby osoba, która wróciła do zdrowia, której niezdolność do pracy ustała, nadal przebywała na rencie, będącej ze swej istoty świadczeniem związanym z niezdolnością do pracy z uwagi na ewentualną możliwość późniejszego pogorszenia stanu zdrowia, niejako „na wszelki wypadek”. Należy jednocześnie wskazać, że dla większości osób powracających do zdrowia po długiej rehabilitacji, możliwość podjęcia zatrudnienia jest elementem ułatwiającym powrót do aktywnego życia.

MINISTER
Jolanta Fedak